

Informācijas meklēšana Internetā

Ievads

Kopš IT ienākšanas mūsu ikdienā- arvien biežāk rodas diskomforta brīži, kad esam dilemmas priekšā- cik daudz lietotājam pašam jāzina un jāsaprot no IT, un cik lielā mērā lietotājs būtu jāapkalpo no IT speciālistu (datortīklu un datorsistēmu administratoru) puses. Laikam jau atbilde ir kaut kur pa vidu, bet parasti lietotājs grib visu gatavu un „uz paplātes pasniegtu”. Programmatūru izstrādātāji gan cenšas veidot to priekš „ļoti virspusēja lietotāja” ☺ prāta, taču arī tas mazumiņš, ko tomēr ir jāiemācās, jāiegaumē un jāsaprot reizēm ir par iemeslu, lai lietotājs izvirzītu aizbildinājumus, ka nav kaut kas nav saprotams. Ja ir veltīts laiks, lai saprastu, praktizētos, tad varbūt arī problēmas ir objektīvas, bet, ja pretenzijas ir principu uzturēšana- man tas nav jāzina un jāsaprot- man visam jau jābūt gatavam, tad IT priekš tāda lietotāja arī paliks kā kaut kas tāls un nesasniedzams...

Ja tomēr ir vēlēšanās (vēl labāk ja ir motivācija...) apgūt IT, tad ir jāatlicina laiks, lai pamocītos, praktizētos, mēģinātu.... arī zemāk sekojošās pamācības būtu jāizlasa un jāizmēģina 89%. Tas būtu pielīdzināms pazīstamajam teicienam par zivi un makšķeri...☺...

Informācijas meklētāju izmantošana

Izmantojam kādu no Internet pārlūkprogrammām (*InternetExplorer8*, *MozillaFirefox5*, *GoogleChrome* u.c.). Adreses logā ierakstam kāda informācijas meklētāja adresi (www.google.lv, www.rambler.ru, www.yandex.ru, www.lycos.com, www.altavista.com, www.yahoo.com, u.c.). Katrā no informācijas meklēšanas vietnēm ir lietošanas pamācība, ko nezinātājam būtu jāpalasa, jāpatrenējas meklētāja lietošanā, jo tā lietošana bez zināšanām parasti ir ļoti neefektīva! Svarīgi ir apgūt katra meklētāja lietotāja saskarni, lai varētu izmantot informācijas meklēšanu pēc jau piedāvātā kataloga, vai arī izmantojot atslēgas vārdus. Atslēgas vārdu pareiza izvēle un pieraksts ļoti ietekmē informācijas atrašanu!

Priekšdarbi informācijas meklēšanai un saglabāšanai

- 1) jābūt „pa rokai” vairākām e-pasta adresēm- viena var būt oficiāla, otra varētu būt ne tik oficiāla, labāk pat neoficiāla- īpaši paredzēta visādām reģistrācijām Internet vietnēs (piemēram, 1.-*uzvards.vards@jak.lv* un 2.-*laimigais29@inbox.lv*)
- 2) labāk jau iepriekš sagatavot atbilstoša nosaukuma sadaļu/ mapi Internet pārlūkprogrammas grāmatzīmju izvēlnē (*IE* tas ir *Favorites*, *MozillaFirefox* tas ir *Bookmarks*). Autors iesaka šo mapi saarhivēt un no datora regulāri pārsūtīt pašam sev uz e-pastu vai kā citādi padarīt vienmēr pieejamu..., jo tur grlabājās visas Internet grāmatzīmes
- 3) sagatavot datora patstāvīgajā atmiņā (cietajā diskā) mapi (piemēram, mape ar nosaukumu: lejupielādes), kur lejupielādēsies visa atrastā informācija- datnes. Vēlāk visas lejupielādētās datnes var sašķirot pa atbilstošajām mapēm pēc piederības.

Informācijas avotu (e-grāmatu, e-žurnālu...) meklēšana

1) Izmantosim meklētāju (*google.lv*) un meklēšanu pēc atslēgas vārdiem- ierakstam, piemēram: *free ebooks download*. Caurskatām atrasto vietņu sarakstu teksta formātā un pēc īsā, vietni raksturojošā, apraksta varam noskaidrot vietnes adresi, datnes formātu un citu informāciju, kas var ietekmēt mūsu izvēli apmeklēt šo vietni (pietiekama pieredze, lai spētu izdarīt „pareizās” izvēles var izveidoties pēc 2~3 stundu darba ar konkrēto meklētāju). Izvēlētās vietnes NEVERAM vaļā tieši klikšķinot uz sarakstā esošās atsauces (adreses), bet novietojot kursoru uz atsauces- izsaukam kontekstuālo sarakstu (peles labais taustiņš vienu reizi) un izvēlamies vietnes atvēršanu jaunā logā vai tabulā. Tas jā dara tāpēc, lai „nepazustu” viss atrastais saraksts.

Ieteicams sākumā nemaz neskatīties atrastās lapas, bet turpināt caurskatīt meklētāja sarakstu un līdzīgi, kā iepriekš atvērt izvēlētās lapas 5~6..... un tad jau ķerties pie izvēlēto vietņu caurskatīšanas un informācijas šķirošanas: „derīgo” datņu lejupielādes, attēlu un teksta fragmentu saglabāšanu iepriekš atvērta, tukša dokumenta datnē (nejaukt ar Internet pārlūka saglabāšanas iespējām- to drīkst izmantot tikai labs IT zinātājs!), lapas adreses saglabāšanas pie grāmatzīmēm/ favorītiem.

2) Pirms *Google* atrastā *Visa* saraksta caurskatīšanas izmēģinām piedāvātos informācijas šķirošanas rīkus: *Attēli*, *Video* un ... varbūt tas ļaus informāciju atrast veiksmīgāk.

Kad esam izvēlējušies kādu no grāmatu krātuves vietnēm un atraduši grāmatu, ko vēlamies lejupielādēt (parasti PDF formātā), var nākties „iziet cauri” pāris apgrūtinājumiem ☹, diemžēl ar to ir jāsamierinās. Apgrūtinājumi varētu būt:

- iepriekšēja reģistrēšanās vietnē- tad nu noderēs iepriekš pieteiktā e-pasta adrese. Reģistrācijai var izmantot to un arī parole var būt tā pati, lai vieglāk atcerēties ☺
- bezmaksas lejupielāde ar laika aizturi un lēnāku lejupielādes ātrumu- var nākties gaidīt 1 minūti, varbūt pat trīs minūtes- tas aiztures pulkstenis parasti ir redzams...
- burtu un ciparu koda ievade noteiktā logā, ja kods ir nesaprotams- var likt to nomainīt...
- un kad visi iepriekšējie soļi izieti- var nākties nedaudz vēl pagaidīt, kamēr Internet pārlūkprogramma sāks lejupielādi- dažreiz tas īpaši jāatļauj, jo datora aizsardzības sistēmas prasa lietotājam to atļaut...

Visa iepriekš aprakstītā informācija- logi, pulkstenis, lejupielādes atsauce... ir diezgan grūti pamanāma blīvajā teksta un attēlu mikslī, bet, ja piešaujas- tad nākošajās reizēs jau iet raitāk...

3)